

Tweede rapportage effecten coronacrisis 2021

02-08-2022

1 Aanbiedingsbrief

Ook over 2021 zijn we de effecten van de coronacrisis blijven monitoren. Voor u ligt de tweede rapportage over 2021. Doordat de werkzaamheden aan de jaarrekening voorrang hebben gekregen is het opstellen van deze tweede rapportage behoorlijk vertraagd. Toch wil het college invulling geven aan de belofte om alle coronamaatregelen in beeld te brengen. Vanaf 2022 maakt deze rapportering onderdeel uit van de kwartaalberichten. De in 2021 genomen maatregelen met financieel effect zijn deels meegenomen in de kwartaalberichten en uiteindelijk natuurlijk ook in de Jaarstukken. Doelstelling van deze rapportage is om de raad juist ook over de niet financiële maatregelen te informeren. Het is sowieso lastig een reëel beeld van alle effecten op korte en middellange termijn te geven.

Deze rapportage geeft net als de vorige rapportages per programma inzicht in de acties en maatregelen die wij hebben uitgevoerd. In onderstaande tabel vindt u de verwachte financiële effecten per programma. Per programma is een toelichting gegeven. De aanlevering van alle acties heeft in december 2021 plaatsgevonden.

Programma	Kosten
Sociaal	€ -196.000
Veilig	€ -
Inkomen en armoede	€ -315.000
Vrije tijd	€ -117.000
Onderwijs	€ -
Gebiedsontwikkeling	€ -135.000
Leefomgeving en klimaat	€ -350.000
Verkeer	€ -
Samen Besturen	€ -5.000
Financiën	€ 1.013.000
Totaal	€ -105.000

Deze rapportage laat een negatief financieel effect zien van iets meer dan € 0,1 miljoen. Wij willen benadrukken dat u dit bedrag als richtlijn moet zien, er zijn nog te veel onzekerheden waardoor grote afwijkingen niet uit te sluiten zijn.

De financiële positie van de gemeente Diemen is goed. In eerste instantie vangen we deze kosten op binnen bestaande budgetten en de compensatiegeldten vanuit het Rijk. Mocht dit niet afdoende zijn dan komen de kosten ten laste van het rekeningssaldo. Het rekeningssaldo wordt verrekend met de Algemene Reserve.

Tenslotte

Deze rapportage is tot stand gekomen met inzet van de gehele organisatie. De uitvraag van effecten heeft geleid tot allerlei maatregelen die genomen zijn, rijp en groen door elkaar. Wij hopen dat deze rapportage u voldoende inzicht verschaft.

Het college van burgemeester en wethouders

2 Sociaal

Portefeuillehouder: J.D.W. Klaasse en M.A. Sikkes-van den Berg
Concerndirecteur: M. Pronk – Backer Dirks

2.1 Perspectieven en activiteiten voor jeugdigen

Diemen heeft in totaal € 87.000 vanuit het Rijk ontvangen in het kader van jongeren en de coronacrisis: € 10.000 via Jeugd aan Zet wintereditie, € 52.000 vanuit het Jeugdpakket via het gemeentefonds en € 25.000 via Perspectief voor de Jeugd met MDT.

Jeugd aan zet wintereditie

De beschikbare middelen vanuit de Jeugd aan zet wintereditie zijn ingezet voor extra activiteiten voor jongeren in Diemen. Deze zijn door Welzijn Diemen uitgevoerd via het project Block RXL. De workshops zijn in samenwerking met de jongeren opgezet. Deze inzet heeft onder andere geleid tot het bereiken van een bredere doelgroep. Jongeren weten Welzijn Diemen beter te vinden en worden nu regelmatig gezien.

Jeugdpakket gemeentefonds

Deze middelen zijn ingezet voor de groep jongeren waarbij de kwetsbaarheid op het moment van inzetten het grootst was. Het hulpaanbod voor deze jongeren is samen met onze uitvoeringpartners vormgegeven.

Extra inzet professionals Stichting Welzijn Diemen

Vanuit het jeugdpakket is ingezet op extra ureninzet bij Welzijn Diemen. Deze extra inzet is gepleegd door zowel de jongerenwerkers als de kinderwerkers, buurtsportcoaches en community builder die de doelgroep jongeren van 12 t/m 27 jaar bereiken.

Online hulplijn UpTalk

Via Uptalk kunnen jongeren die een moeilijke tijd hebben, ergens mee zitten, of zich somber of gestrest voelen, gratis en anoniem chatten of appen met een coach. Het precieze bereik van de Diemense jongeren is lastig te meten, omdat de kracht van UpTalk is dat jongeren anoniem kunnen chatten met een coach. Om deze reden worden geen gegevens genoteerd en is niet terug te halen waar de jongere vandaan komt. De social media campagnes hebben wel goed bereik gehad onder de Diemense jongeren. Het zwaartepunt lag bij de leeftijdsgroep 18-24 jaar.

Individuele coaching en begeleiding

Deze trajecten zijn nog beperkt ingezet. De mogelijke verklaring hiervoor is dat er vanaf deze zomer minder beperkende coronamaatregelen van toepassing waren. Jongeren mochten elkaar weer ontmoeten, konden weer fysiek onderwijs volgen, activiteiten plannen enz. De komende tijd zal worden nagegaan of de behoefte van de jongeren nog aansluit bij het bovenstaand aanbod en hoe we goed voorbereid kunnen zijn op een mogelijk een nieuwe periode van verscherpte coronamaatregelen.

Perspectief voor de jeugd met MDT (maatschappelijke diensttijd)

Het kandidatennetwerk heeft uitvoering gegeven aan Urban Talentz, een project voor Maatschappelijke diensttijd (MDT). Dit project is inmiddels afgerond. Aan dit project zijn 38 jongeren gestart en 32 hebben het daadwerkelijk afgerond. De programma's hebben bijgedragen aan doelen als sociale ontwikkeling (ontmoeting, samenwerking), inzet voor de maatschappij, talentontwikkeling en vergroten van vaardigheden. Daarnaast heeft Urban

Talentz ook ingespeeld op de grote behoefte aan ontmoeting tussen jongeren en tussen ontmoetingen van jong tot oud.

Behoeftetepeiling

Vanuit de behoeftetepeiling via de scholen kwam tijdens de lockdownperiode een behoefte naar voren op het gebied van 1) huiswerkondersteuning en 2) activiteiten voor kinderen. Er is een zomerschool georganiseerd en er zijn ruimtes gefaciliteerd waar huiswerk gemaakt kon worden. Stichting Welzijn Diemen heeft op het tweede onderdeel ingespeeld door onder andere de activiteiten vanuit Block RXL en de extra inzet van de jongerenwerkers, kinderwerkers, buurtsportcoaches en community builder.

2.2 Aangepaste dienstverlening

Dienstverlening externe partijen

Externe partijen hebben hun dienstverlening aangepast op de coronamaatregelen. Er is vanaf de versoepelingen vooral gekeken welke vorm het beste aansluit bij de situatie. Er is zoveel als mogelijk weer fysiek op afspraak gewerkt, maar de digitale mogelijkheden zijn ook in stand gebleven. Dit geldt zowel voor zorgaanbieders in het preventieve jeugdbeleid als voor zorgaanbieders binnen de specialistische Jeugdhulp en Wmo.

Daarnaast is geprobeerd zoveel mogelijk rust en duidelijkheid te creëren over de continuïteit van het aanbod (zie ook doorbetaling aanbieders in het sociaal domein).

De Brede HOED

In het gebouw van de Brede HOED zijn aanpassingen gedaan om de dienstverlening te kunnen voortzetten. Er zijn praktische maatregelen getroffen en maatregelen om veiligheid van medewerkers en bezoekers te waarborgen (mondkapjes, hygiëne, plexiglas voor de balie enz).

Dienstverlening Sociaal Team Diemen

Het Sociaal Team Diemen heeft haar werkwijze vanaf de versoepelingen aangepast. Het is voor het Sociaal Team vaker nodig en soms noodzakelijk om op kantoor af te spreken of een thuisbezoek, bijvoorbeeld wanneer de veiligheid van het kind in gedrang is.

De ouder- en kindcoaches werken vanaf het moment dat de basisscholen weer geopend zijn zoveel als vanouds. Op de vindplaatsen waar ouders en kinderen zijn.

De OK coaches hebben een behoeftetepeiling gedaan op de scholen. Hierover is vermeld bij het onderdeel 'perspectieven en activiteiten voor de jeugd'.

De toename van het aantal aanmeldingen voor het Sociaal Team Diemen is enigszins zichtbaar en ook een toename in complexiteit. De verwachting is dat deze trend nog wel doorzet, omdat effecten van vooral mentale en financiële zorgen zich niet direct vertalen in concrete casuïstiek.

Team Wmo

Team Wmo werkt hybride en handelt zaken telefonisch af als het kan, maar gaan op huisbezoeken worden ook weer gedaan. Ook daar hangt het af van nut en noodzaak om een huisbezoek te doen. Het is niet altijd nodig en cliënten vinden het (nog) niet altijd prettig. Bovendien is gebleken dat het merendeel van de onderzoeken telefonisch kan worden uitgevoerd.

Cliëntondersteuning

MaDi Diemen en MEE zien een toename in hulpverlening als gevolg van financiële zorgen, rouwverwerking, eenzaamheid, spanningen en stress. En ook zij zien meer complexe problematiek.

MaDi Diemen is gestart met de Pilot "Voorportaal" waarbij gezocht wordt naar efficiëntieslag. De professionele hulpverlening wordt meer ontlast en de bedoeling is om Diemenaren met eenvoudige hulp- en adviesvragen sneller te helpen.

Mantelzorgondersteuning

Vanwege de coronamaatregelen zijn de mantelzorgers meer onder druk komen te staan. Markant heeft de hulpverlening voornamelijk telefonisch uitgevoerd. Ook hebben ze de cursus 'Zorg de Baas' digitaal aangeboden. Markant heeft informatiefolders over de dienstverlening van Markant in coronatijd verspreid. Daarnaast hebben zij ook actief mensen benaderd om te vragen hoe het met ze gaat. Ook hierbij wordt aangegeven dat er een toename in complexiteit zichtbaar is.

Veilig Thuis

Veilig Thuis heeft alle vitale processen voort kunnen zetten en zo continuïteit kunnen behouden in hun dienstverlening. Veilig Thuis medewerkers kunnen met de versoepelingen beter hun werk uitvoeren. De extra chatfunctie Veilig Thuis die is ontwikkeld voor de bereikbaarheid tijdens de lockdown blijkt dusdanig waardevol dat het andere groepen (laagdrempeliger) bereikt. Deze chatfunctie blijft daarom bestaan.

2.3 Doorbetalen aanbieders in het sociaal domein

In de eerste corona effecten rapportage staat beschreven hoe de gemeente Diemen omgaat met het doorbetalen van aanbieders in het sociaal domein. De gemeente heeft om te komen tot redelijke en eerlijke toepassing van compensatie en/of wijziging van afspraken richtlijnen opgesteld met betrekking tot de financiering van contract- en subsidiepartners op het gebied van het sociaal domein, welzijn, zorg en cultuur ten tijde van de coronacrisis. Daarnaast sluit de gemeente aan bij de landelijke richtlijnen met betrekking tot meerkosten als gevolg van de maatregelen tegen het coronavirus. Bovenstaande regelingen gelden in heel 2021.

2.4 Noodopvang en maatschappelijke opvang

Tot nog toe zien we geen grote piek in het aantal huisuitzettingen. Door middel van het project Vroeg Eropaf, waarbij we al bij een beginnende huurachterstand contact opnemen met de huurder, hopen we in staat te zijn huisuitzettingen door huurschulden zoveel mogelijk te voorkomen.

Sinds het begin van dit jaar realiseren we in nauwe samenwerking met de regiogemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Ouder-Amstel en Uithoorn noodopvang voor economisch daklozen. Deze opvang wordt voor 2021 en 2022 betaald uit de Blokhuismiddelen die door het Rijk beschikbaar zijn gesteld. De meeste locaties bevinden zich tot nog toe in Amstelveen. De effecten op de korte en middenlange termijn zijn moeilijk in te schatten. Momenteel wordt beleid ontwikkeld om in te kunnen spelen op effecten die zullen optreden.

2.5 Verder toenemende druk op kosten jeugdzorg

De jeugdbudgetten en de marktomstandigheden binnen de jeugdhulp staan al enige tijd onder druk. De coronacrisis legt nog meer druk op het stelsel en de verantwoordelijkheid om als gemeenten jeugdhulp te kunnen bieden, aangezien het kan leiden tot een toename de zorg. Dat kan in aantallen zijn, maar ook in de zwaarte van de zorg.

De beheersing van de kosten van de jeugdzorg staat hoog op de agenda. Zo wordt er ingezet op het benoemen van indicatoren waardoor betere monitoring kan plaatsvinden. Daarnaast zetten we in op professioneel contractmanagement en willen we de wijze van

financieren wijzigen (lumpsum). Voor deze vorm van financiering van (hoog)specialistische jeugdhulp sluiten we aan bij de aanbesteding van Amsterdam.

2.6 Eenzaamheid

Vanuit de Rijksoverheid is er € 49.000 vrijgemaakt voor de aanpak van eenzaamheid in Diemen. Deze middelen zijn geclaimd in de tweede kwartaalbrief. Deze middelen komen ten goede van het Actieplan Eenzaamheid. Het actieplan speelt in op corona, maar is vooral bedoeld om structureel eenzaamheid zoveel mogelijk te voorkomen, of beperken.

Daarnaast is kunnen de buurthuizen weer de functie vervullen waarvoor ze zijn bedoeld. De versoepelingen hebben het mogelijk gemaakt om deze weer open te stellen. Dat geldt voor de huizen van de buurt die in beheer zijn van de SWD, maar ook de buurtkamer Rode Kruislaan en medio oktober is ook de bewonersruimte in de Beukenhorst geopend.

Preventie GGZ

Er is in de afgelopen periode extra ingezet op preventieve GGZ activiteiten, waaronder suïcidepreventie voor beroepskrachten of vrijwilligers, die via hun werk in contact kunnen komen met suïcidale mensen. Zoals huisartsen, maatschappelijk werkers, schoolverpleegkundigen en schooldecanen. Maar ook politie, schuldhulpverleners, bewonersadviseurs en andere partijen in de periferie van de hulpverlening.

2.7 Kosten ingezette acties en maatregelen 2021

Omschrijving	Kosten
<i>Reeds eerder genoemde maatregelen uit eerste rapportage effecten coronacrisis</i>	
Perspectieven en activiteiten voor jeugdigen	€ -52.000
- vergoeding via Gemeentefonds	
Aangepaste dienstverlening	-
Doorbetalen aanbieders in het sociaal domein	€ -60.000
- vergoeding via Rijk	
Noodopvang en maatschappelijke opvang	-
Huisvesting statushouders	-
Verder toenemende druk op kosten jeugdzorg	-/- pm
Eenzaamheid	€ -49.000
- vergoeding via Gemeentefonds	
<i>Nieuwe of gewijzigde maatregelen tweede rapportage effecten coronacrisis</i>	
Perspectieven en activiteiten voor jeugdigen	€ -35.000
- vergoeding via Gemeentefonds (Jeugd aan zet / Perspectief voor Jeugd met DMT)	
Totaal	€ -196.000

3 Veilig

Portefeuillehouder: E. Boog
Concerndirecteur: M.R.A. Cornelissen

3.1 Extra handhaven coronamaatregelen

Tot aan de zomervakantie is er extra inzet geweest voor de handhaving van de coronamaatregelen. Gelet op de versoepelingen in de regels en het afschalen van de meeste maatregelen, is de intensiteit van het toezicht ook verlaagd. De inzet van Samen veilig is teruggebracht tot het reguliere niveau en de extra coronadiensten door de Boa's en toezichthouders zijn ook afgeschaald.

De invoering van het Corona Toegangsbewijs (CBT) heeft niet geleid tot extra handhavende activiteiten. Bij de aanvang van de invoering zijn meerdere steekproeven gedaan en daaruit bleek dat er door de ondernemers en instellingen op een verantwoorde manier werd gecontroleerd op het CBT.

Wel zijn enkele aanvullende acties ondernomen om de gebruikers (inwoners) te ondersteunen om het CBT te downloaden, dan wel te assisteren bij het verkrijgen van een geprinte versie van het CBT.

De extra kosten die zijn gemaakt in de eerste helft van dit jaar om de handhaving van de coronamaatregelen te versterken en de kosten die zijn gemaakt door bij voorbeeld het treffen van maatregelen bij scholen en gemeentelijke gebouwen zijn geïnventariseerd en deze blijken naar alle waarschijnlijkheid lager uit te vallen dan de voorlopig toegekende subsidie van € 116.000.

In september 2021 is een nieuwe subsidiemogelijkheid door de minister van J & V bekend gemaakt om de handhaving van het gebruik van het CTB te controleren. Na intensief beraad is besloten af te zien van deze subsidie. Niet alleen wordt het CBT in Diemen op een correcte manier gebruikt, maar ook zijn de voorwaarden waaraan moet worden voldaan om deze subsidie te kunnen inzetten dermate complex en randvoorwaardelijk dat er geen effectieve inzet van de middelen op deze korte termijn mogelijk is.

3.2 Voortgang Scheerlicht

De controles in het kader van Scheerlicht zijn na 25 september 2021 weer opgestart. Bij de eerste geplande actie werden weer echter beperkt door de extra inzet die onder andere de politie moet doen in het kader van het vreemdelingen toezicht (toename intake asielzoekers) en door enkele ziektegevallen. Andere reguliere onderzoeken zijn echter wel weer opgepakt. De volgende actie staat gepland voor half november 2021.

3.3 Openbare Orde en Veiligheid

De geplande voorlichtingsactiviteiten zoals de veiligheidsdagen en de gemeentedag zijn voor dit jaar definitief geschrapt. Inmiddels zijn de handhavingsacties in het kader van ondermijning weer opgepakt en hebben we afgelopen week (25-10-2021) de eerste integrale actie al weer uitgevoerd.

De controles van de brandkranen zijn net na de zomer afgerond en worden vanaf augustus 2021 deels overgenomen door de brandweer.

De opzet van oefeningen voor de gemeentelijk crisisorganisatie is nog niet voorzien. Deze zullen in 2022 weer worden georganiseerd. Wel zijn de (multi) oefeningen die door de veiligheidsregio worden georganiseerd inmiddels weer volledig uitgevoerd. De actualisering van het lokale crisisdraaiboek is inmiddels opgepakt en wordt afgestemd met de andere DUO gemeenten en de DUOplus organisatie.

In oktober 2021 worden de huisartsen in Diemen Centrum weer ondersteund voor de griepvaccinatiecampagne. Gelet op de ontwikkeling van het aantal besmettingen in oktober is het niet uit te sluiten dat er opnieuw verscherpte maatregelen worden afgekondigd. Inmiddels is duidelijk dat de geplande persconferentie van het rijk een week naar voren is getrokken.

3.4 Kosten ingezette acties en maatregelen 2021

Omschrijving	Kosten
<i>Reeds eerder genoemde maatregelen uit eerste rapportage effecten coronacrisis</i>	
Extra handhaven coronamaatregelen	€ -116.000
- subsidie Rijk	€ 116.000
Voortgang Scheerlicht	-
Openbare Orde en Veiligheid	€ -
<i>Nieuwe of gewijzigde maatregelen tweede rapportage effecten coronacrisis</i>	
-	
Totaal	€ -

4 Inkomen en armoede

Portefeuillehouder: M.A. Sikkes-van den Berg
Concerndirecteur: M. Pronk – Backer Dirks

4.1 Toename bijstand / gevolgen BUIG

De ontwikkeling van de bijstand volgt de ontwikkeling van de economie. Blijft het aantal banen en vacatures achter, dan zal de bijstand blijven groeien. Zeker als WW-uitkeringen aflopen of zzp'ers hun bedrijf niet kunnen voortzetten. Mensen die geen andere middelen van bestaan hebben, zullen dan een bijstandsuitkering aanvragen. Als de economie aantrekt, zal de instroom in de bijstand juist weer dalen en de uitstroom weer toenemen. De verwachting is dat het uitkeringsbestand gaat stijgen gezien de landelijke trend en door de nasleep van de Coronacrisis. Nu alle herstelmaatregelen zijn geëindigd zal de instroom van bijstandsgerechtigden naar verwachting toenemen.

4.2 Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo)

Voor 2021 is voor een totaalbedrag ad € 1.448.000 ontvangen van het ministerie van SZW voor deze regeling als zijnde voorschot voor Tozo 3, Tozo 4 en Tozo 5. Tot nu toe is aan bedrijfskapitaal € 219.000 verstrekt en aan levensonderhoud € 3.053.000. De totale uitgaven tot en met 1 oktober 2021 waren € 3.272.000. Voor zover nu bekend zal het rijk alle gemaakte kosten vergoeden. De afrekening vindt plaats op basis van de Sisa verantwoording. Per 1 oktober 2021 is de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) stopgezet. Dit betekent dat met ingang van 1 oktober 2021 de bijstand aan zelfstandigen waar nodig uitsluitend nog wordt verstrekt op grond van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz). Vanwege de aard van het Bbz wordt deze voor één kwartaal tijdelijk aangepast. Toch wordt per 1 oktober 2021 een verhoogde instroom in de bijstand voor zelfstandigen verwacht. De overgang naar het Bbz vraagt veel van de uitvoeringskracht van gemeenten door de verwachte hogere instroom. Om de overgang voor de uitvoering bij de gemeenten behapbaar te maken, en zelfstandig ondernemers die dat nodig hebben tijdig inkomensondersteuning te kunnen bieden, heeft het kabinet besloten het Bbz tijdelijk (gedurende het vierde kwartaal van 2021) te vereenvoudigen op drie punten:

- Het buiten toepassing laten van de vermogenstoets;
- Het mogelijk maken van het aanvragen van de Bbz-uitkering met terugwerkende kracht (max. twee maanden);
- Het vaststellen van het inkomen en de hoogte van de Bbz-uitkering per kalendermaand (in plaats van per boekjaar) en de directe verstrekking van de Bbz-uitkering om niet (en niet als voorlopige lening).

Vanaf 1 oktober 2021 komen de lasten van de eventuele verhoogde instroom Bbz-ers ten laste van de Participatie-wet. Vooralsnog schatten wij in dat deze kosten gedekt kunnen worden binnen de begroting. Met ingang van 1 januari 2022 zal het Bbz weer zonder wijzigingen worden uitgevoerd.

4.3 Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK)

De Tijdelijke Ondersteuning voor Noodzakelijke Kosten (TONK) is bedoeld voor huishoudens die door Covid-19 te maken hebben met een onvoorzienbare en onvermijdelijke terugval in hun inkomen en die daardoor noodzakelijke kosten niet meer kunnen voldoen en waarvoor andere regelingen niet of onvoldoende soelaas bieden. De regeling liep van 01 januari tot

1 oktober 2021. De uitgaven tot 1 oktober 2021 waren € 300.000. Bij de 1ste tranche is reeds € 90.000 beschikbaar gesteld door het Rijk. Bij de septembercirculaire zijn de bedragen voor de 2de tranche bekend gemaakt. Voor Diemen gaat dit om een bedrag van € 275.000. Bij de 4de kwartaalbrief is verzocht om de begroting bij te stellen met een bedrag van € 210.000.

4.4 Corona en de gevolgen voor de formatie

Uitvoeringskosten Tozo

Gemeenten krijgen per besluit op een aanvraag levensonderhoud vanuit de Tozo regeling van het Rijk een vergoeding van € 450 voor de uitvoeringskosten. Voor een besluit op een aanvraag lening bedrijfskapitaal vanuit deze regeling is dat bedrag € 800. Daarover hebben de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en staatssecretaris van 't Wout van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) overeenstemming bereikt. De uitvoeringskosten zijn onderdeel van de specifieke uitkering. Het aantal besluiten op aanvragen wordt via de SiSa verantwoord.

De controle vergt en de daaruit voortvloeiende werkzaamheden op de regeling veel van de bestaande formatie. Tot einde 2021 wordt 1 fte per team ingehuurd om de Tozo regelingen goed te kunnen afhandelen.

4.5 Extra middelen SW-bedrijven

Het kabinet heeft besloten om € 35 miljoen beschikbaar te stellen voor de periode 1 januari tot 1 juli 2021. Aangezien Sociale Werkvoorziening (SW)-bedrijven geen aanspraak kunnen maken op de Noodmaatregel Ondersteuning Werkgelegenheid (NOW), is in 2020 besloten tot een tegemoetkoming aan gemeenten voor de loonkosten van SW-personeel. Ook in 2021 is er naar verwachting nog sprake van omzetverlies bij SW-bedrijven als gevolg van de coronamaatregelen. Het bedrag zal bij de decembercirculaire 2021 worden toegevoegd aan het budget 2021 van de integratieuitkering Participatie. Daarnaast is een bedrag van € 10 miljoen gereserveerd voor een eventuele aanvullende tegemoetkoming voor de periode 1 juli tot 1 oktober 2021.

4.6 Aanvullend pakket impuls re-integratie bijstandsgerechtigden

Als onderdeel van het steun- en herstelpakket stelt het kabinet in 2022 extra middelen beschikbaar voor de re integratie van bijstandsgerechtigden (€ 14,740 miljoen in 2022). Gemeenten ontvangen deze extra middelen zodat zij de reguliere dienstverlening op peil kunnen houden nu de instroom in de bijstand toeneemt. Daarnaast ontvangen gemeenten in 2022 een tijdelijke impuls voor re-integratie (€ 43,438 miljoen) die gemeenten in staat stelt om de dienstverlening aan mensen die nu als gevolg van de crisis de bijstand instromen te intensiveren. Voor Diemen gaat het om een bedrag van voordelig circa € 30.000 incidenteel. Indien het bestaande budget niet toereikend zal zijn, wordt dit bedrag bij een van de kwartaalbrieven over 2022 geclaimd.

4.7 Gemeentelijk schuldenbeleid en bijzondere bijstand

Als onderdeel van het steun- en herstelpakket stelt het kabinet in 2022 extra middelen voor het gemeentelijk schuldenbeleid (€ 30 miljoen in 2022) en de bijzondere bijstand (€ 15 miljoen in 2022) beschikbaar. Gericht op het bieden van snelle hulp en ondersteuning aan mensen die vanwege de crisis te maken krijgen met (dreigende) schulden- en armoedeproblematiek. Voor Diemen gaat het om een bedrag van voordelig circa € 63.000

incidenteel. Indien het bestaande budget niet toereikend zal zijn, wordt dit bedrag bij een van de kwartaalbrieven over 2022 geclaimd.

4.8 Kosten ingezette acties en maatregelen 2021

Omschrijving	Kosten
<i>Reeds eerder genoemde maatregelen uit eerste rapportage effecten coronacrisis</i>	
Toename bijstand / gevolgen BUIG	-
Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo)	€ -3.272.000
- vergoeding via Rijk	€ 3.272.000
Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK)	€ -275.000
- vergoeding via Rijk	
Corona en de gevolgen voor de formatie	-
Gemeentelijke schuldenbeleid en bijzondere bijstand	€ -63.000
- vergoeding via Gemeentefonds	
<i>Nieuwe of gewijzigde maatregelen tweede rapportage effecten coronacrisis</i>	
Extra middelen SW-bedrijven	-
- vergoeding via Gemeentefonds	
Totaal	€ -315.000

5 Vrije tijd

Portefeuillehouder: J. Klaasse
Concerndirecteur: M. Pronk – Backer Dirks

5.1 Sportaccommodaties

Tijdens de zomerperiode hebben de sportverenigingen gebruik kunnen maken van de sportaccommodaties, na overleg met de gemeente. Als gevolg van de sluiting van het zwembad zijn de wachtlijsten voor het leszwemmen fors opgelopen en daarom is besloten extra zwemlessen in de programmering van het zwembad op te nemen. Tijdens de zomervakantie is het zwembad open gebleven en zijn extra zwemlessen aangeboden. Vanaf 25 september zijn de beperkingen ten aanzien van het gebruik van sportaccommodaties niet meer van toepassing. Er zijn geen beperkingen meer ten aanzien van kleedkamer- en douchegebruik en ook is het aantal bezoekers niet meer gemaximaliseerd. De gebruikers maken weer volop gebruik van de accommodaties. Vanwege de Coronamaatregelen zijn de horecavoorzieningen bij twee Diemense binnensportaccommodaties in 2020 en 2021 langdurig gesloten geweest. Beide voorzieningen huren de accommodatie van de gemeente Diemen. Besloten is (gedeeltelijke) vrijstelling van de huur. Een horecavoorziening heeft daarbij een korting ontvangen van 50% over de periode van sluiting en de horecavoorziening die volledig afhankelijk is van het gebruik van de sportvoorziening een korting van 100 % over de periode van sluiting. Dekking hiervoor is gevonden in de COVID-19 compensatieregeling van het Rijk in 2020 en 2021.

5.2 Cultuur

De Omval

De Omval heeft vanuit het Noodfonds Sociale Infrastructuur van de provincie Noord Holland als compensatie voor de inkomsten die zij heeft gederfd in de periode van 1 januari 2021 tot 1 juli 2021 als gevolg van corona-maatregelen inmiddels een bijdrage ontvangen van € 31.500, zijnde 65 % van de door De Omval geraamde netto-schade voor deze periode ad € 48.500. De gemeente heeft vervolgens 35 % van deze netto schade, een bedrag van € 17.000, gemacht vanuit van het Rijk voor 2021 ontvangen corona-compensatie voor de lokale cultuur.

Culturele instellingen

Bij de andere culturele instellingen zijn geen aanvullende middelen nodig en volstaat de subsidie. Ook hier geldt dat in het licht van de coronamaatregelen met redelijkheid gekeken wordt naar de prestaties die zijn gerealiseerd. Inmiddels is besloten tot de instelling van het fonds "Diemen veert op". Vanuit dit fonds kunnen bijdragen beschikbaar worden gesteld om Diemense verenigingen en evenementenorganisatoren te stimuleren weer activiteiten te organiseren voor de inwoners. In de coronaperiode hebben ze veel minder activiteiten voor hun leden of andere inwoners kunnen organiseren en soms hebben ze ook financieel een moeilijke tijd gehad. Vanwege die belangrijke rol van de verenigingen en evenementen in de Diemense samenleving besloten gemeenteraad en college de verenigingen te ondersteunen bij het opstarten wanneer de coronamaatregelen versoepeld zijn.

5.3 Daarom Diemen

Daarom Diemen heeft als doel succesvol invulling te geven aan de citymarketing van Diemen. Dat gebeurt onder andere door te investeren in een goed netwerk in Diemen en door evenementen te organiseren die Diemen meer en beter zichtbaar maken. Door de coronamaatregelen zijn diverse evenementen afgelast.

In de eerdere corona-effectenrapportage is aangegeven dat er vanuit het programma vooral is geïnvesteerd in social media, campagnes en productontwikkeling. Dat gebeurt nog steeds. Onder andere door sportverenigingen een podium te bieden via Daarom Diemen instagram. Het tweede deel van dit jaar ontstonden door de versoepelingen ook weer mogelijkheden om vanuit Daarom Diemen. Zo zijn er buitenvoorstellingen mogelijk gemaakt in het Diemerbos en heeft op 11 september het evenement "Diemen gaat door" plaatsgevonden.

5.4 Diemen veert op

In de coronaperiode hebben de sport- en culturele verenigingen en evenementenorganisatoren in Diemen geen of veel minder activiteiten kunnen organiseren. Als een versoepeling van de coronamaatregelen een feit is, kunnen deze activiteiten weer worden opgestart.

Het verenigingsleven en de evenementen vervullen in de Diemense samenleving een uitermate belangrijke rol. Ze zorgen voor onderlinge ontmoetingsmogelijkheden, creëren verbinding tussen de inwoners en geven een levendige en dynamische sfeer. Dat is juist in deze periode belangrijk.

Niet alleen was er door de coronamaatregelen logischerwijs veel minder mogelijk, het is voor veel inwoners ook een behoorlijk inspannende periode geweest.

Een positieve impuls van de zijde van de gemeente bij de opstart na deze moeilijke periode is, ondanks het feit dat er geen directe financiële noodzaak voor aanwezig is (de financiële positie van de verenigingen en evenementenorganisatoren lijkt door de coronacrisis niet verslechterd), zeker op zijn plaats. Ook de stimulans die uitgaat van zo'n gebaar maakt duidelijk dat de gemeente veel waarde hecht aan de rol die verenigingen en evenementen spelen. De boodschap is: een levendige gemeenschap maken we samen.

De instelling van een fonds van waaruit bijdragen beschikbaar kunnen worden gesteld om de herstart van het verenigings- en evenementenleven na corona aan te jagen is hiervoor dan een geschikt instrument.

Vanuit het fonds, waarvoor als naam wordt voorgesteld het "Diemen veert op Fonds", kunnen, op nadrukkelijk verzoek (aanvraag om incidentele subsidie) van de instellingen zelf, bijdragen beschikbaar worden gesteld om het verenigings- en evenementenleven dit jaar weer op gang te helpen of het contact met de leden of met andere inwoners van Diemen te versterken.

Het fonds staat in principe open voor alle direct of indirect gesubsidieerde instellingen in Diemen. Daarbij wordt vooraf geen duidelijk onderscheid tussen organisaties en instellingen gemaakt.

Het 'Diemen veert op Fonds' bedraagt € 100.000.

5.5 Kosten ingezette acties en maatregelen 2021

Omschrijving	Kosten
<i>Reeds eerder genoemde maatregelen uit eerste rapportage effecten coronacrisis</i>	
Sportaccommodaties	-
Cultuur	€ -48.500
- vergoeding vanuit Noodfonds Sociale Infrastructuur	€ 31.500
- vergoeding via Rijk	
Daarom Diemen	-
Diemen veert op Fonds	€ -100.000
<i>Nieuwe of gewijzigde maatregelen tweede rapportage effecten coronacrisis</i>	
-	
Totaal	€ -117.000

6 Onderwijs

Portefeuillehouder: J.D.W. Klaasse
Concerndirecteur: M. Pronk – Backer Dirks

6.1 Leerplicht

De werkwijze van leerplicht is erop gericht geweest om samen met ouders te zoeken naar de best mogelijke manier om onderwijs te volgen voor hun kind.

De leerplichtambtenaren constateren dat na een roerige periode de scholen ook weer moeten wennen aan het registeren van verzuim. In het afgelopen jaar zijn de formele verzuimcijfers gedaald vanwege de coronamaatregelen. Tijdens de scholensluiting hoefden scholen geen verzuimmeldingen te doen. Ook niet wanneer er afstandsonderwijs werd aangeboden en een leerling het online lesprogramma niet volgde. Leerplicht gaat daarom proactief langs de scholen om de verzuimadministratie te bespreken.

De leerplichtambtenaren werken gedeeltelijk ook weer fysiek met afspraken op kantoor, maar wegen dat per situatie af. Zo is gebleken dat het voor jongeren (16 - 23) prettig werkt om in contact te komen via beeld bellen en whatsapp. Daar wordt meer gebruik van gemaakt.

6.2 Onderwijsachterstanden

Door de sluiting van scholen en kinderopvang neemt het risico op onderwijsachterstanden toe. Om voorschoolse organisaties, basisscholen en middelbare scholen te ondersteunen bij het voorkomen en verminderen van deze achterstanden heeft het Rijk een aantal maatregelen genomen en middelen beschikbaar gesteld.

Voor voorschoolse voorzieningen is een subsidieregeling opengesteld om bijvoorbeeld een zomeropenstelling te kunnen bekostigen. Deze subsidie dient door de organisaties zelf aangevraagd te worden. Voor het onderwijs is het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) gestart. Het NPO is er voor herstel en ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na corona. Het Rijk stelt in het kader van het NPO de komende jaren € 8.5 miljard beschikbaar. Het overgrote deel van deze middelen wordt in het onderwijs geïnvesteerd. Scholen ontvangen hiervoor middelen sinds de zomervakantie. Voor gemeenten is € 346 miljoen gereserveerd. Op basis van de informatietool die het ministerie heeft gepubliceerd is de verwachting dat de gemeente Diemen zo'n € 315.000 zal ontvangen voor de periode tot en met schooljaar 2022-2023. De besteding van deze middelen dient in overleg met het lokale onderwijsveld plaats te vinden, zodat de activiteiten aansluiten op de behoeften van de kinderen in de gemeente Diemen en bij de interventies die de scholen al uitvoeren.

Zomerschool

Als gevolg van de coronacrisis hebben ouders en leerlingen te maken gehad met scholensluitingen, afstandsonderwijs en hybride vormen van onderwijs op school en thuis. Ondanks alle inzet van leerkrachten en ouders om de continuïteit van het onderwijs zoveel mogelijk te waarborgen en (de risico's op) een onderwijsachterstand zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken zijn er toch leerlingen waarbij achterstanden zijn ontstaan. In overleg met de schoolbesturen in Diemen is besloten tot de organisatie van een zomerschool voor de leerlingen in de huidige groepen 6 en 7. Zo'n 30 leerlingen hebben gedurende de laatste weken van de zomervakantie extra onderwijs kunnen volgen om zodoende een betere start te kunnen maken in het nieuwe schooljaar.

6.3 Kosten ingezette acties en maatregelen 2021

Omschrijving	Kosten
<i>Reeds eerder genoemde maatregelen uit eerste rapportage effecten coronacrisis</i>	
Leerplicht	-
Onderwijsachterstanden	€ -315.000
- vergoeding via Rijk	€ 315.000
<i>Nieuwe of gewijzigde maatregelen tweede rapportage effecten coronacrisis</i>	
-	
Totaal	€ -

7 Gebiedsontwikkeling

Portefeuillehouder: A.J.M. Scholten
Concerndirecteur: M.R.A. Cornelissen

7.1 Ondersteuning ondernemers

Vanuit het beleidsveld Economische Zaken zijn diverse acties opgezet om Diemense ondernemers te ondersteunen. Te noemen zijn:

1. De publieksacties: *Winterkleding actie* en *Wensmaaltijden actie*, beiden gestart in 2020, liepen door tot in januari 2021.
2. Eind 2020 zijn we van start gegaan met het traject omtrent de corona-adviesgesprekken. Deze adviesgesprekken zijn gratis voor Diemense ondernemers die door de coronacrisis in een lastig parket terecht zijn gekomen. Hiermee werken we samen met het Diemense bedrijf GrowthFactory. In 2021 is besloten de eisen om in aanmerking te komen voor deze adviesgesprekken te versoepelen nadat bleek dat ook ondernemers die niet aan de eisen voldeden interesse hadden in de adviesgesprekken. In 2021 hebben de eerste adviestrajecten plaatsgevonden. In oktober 2021 zijn verschillende ondersteuningsmaatregelen voor ondernemers door het Rijk stopgezet. Juist toen zijn de lokale ondernemers er nogmaals op gewezen dat als zij in moeilijkheden komen ze nog steeds van de corona-adviesgesprekken gebruik kunnen maken.
3. Door de coronacrisis en de nasleep daarvan hebben ondernemers veel baat bij een sterk lokaal netwerk. Om hierin te faciliteren is besloten om door middel van een magazine een bijdrage leveren in de versterking van het lokale netwerk. Dit *Made in Diemen magazine* (werktitel) is in december 2021 of januari 2022 gereed voor verspreiding onder de lokale ondernemers.
4. Het lidmaatschap van 155 Help een Bedrijf is in 2021 voortgezet en wordt voor 2022 verlengd.
5. Aan de Dag van de Ondernemer, 19 november 2021 zullen we lokaal invulling geven en de lokale ondernemers danken voor hun harde werk, initiatief en doorzettingsvermogen de afgelopen corona-periode. Middens onder andere de digitale reclameborden, een werkbezoek en per nieuwsbrief.

Alle kosten zijn of worden betaald uit het reguliere budget van economische zaken. Enkel voor het magazine is middels een kwartaalbrief extra budget aangevraagd en toegewezen. Het bedrag dat is aangevraagd (ca. € 15.000) bedroeg de helft van de totale kosten van het magazine-project (ca. € 30.000).

7.2 Projecten / grondexploitatie

Zoals bij de eerste Corona-rapportage van dit jaar aangegeven, kan de Corona crisis vertraging in planvorming of uitvoering betekenen bij de gemeentelijke projecten met een grondexploitatie en bij de bouw van maatschappelijke voorzieningen (investeringsprojecten). De vertraging kan een financieel gevolg hebben als dit leidt tot latere grondoverdracht en of heronderhandeling. Op dit moment is bij de gemeentelijke grondexploitatieprojecten (Plantage de Sniep en Holland Park West) vooralsnog geen vertraging in grondoverdracht of uitvoering te verwachten die een financieel effect heeft. Wel bemerken we in algemene zin dat aannemers steeds meer hinder ondervinden van vertraging in levertijden en toenemende kosten van bouw materiaal, door schaarste van grondstoffen en afgenomen productie tijdens diverse lockdowns wereldwijd. Dit kan mogelijk op termijn wel tot latere opleveringen of meerkosten van bouwprojecten leiden. Ingeval dit tot concrete gevallen leidt

waar noemenswaardige vertraging of meerkosten gaan optreden, wordt de raad hierover geïnformeerd via de reguliere kwartaalrapportages.

7.3 Vertraging evaluatieverslag 2020 en jaarplan 2021 vergunningen, toezicht en handhaving

Inmiddels is het evaluatieverslag vergunningen, toezicht en handhaving omgevingsrecht 2020 en het uitvoeringsplan vergunningen, toezicht en handhaving omgevingsrecht 2021 door het college vastgesteld en ter informatie aan de raad en de provincie gezonden. De provincie heeft het verslag inhoudelijk beoordeeld en er is een evaluatiegesprek ingepland.

7.4 Vertraging in reguliere toezichtstaken

Door de geldende coronamaatregelen hebben de toezichthouders bouw- en woningtoezicht, brandveiligheid en milieu bedrijfsbezoeken weer aardig kunnen verrichten. Door de eerdere beperkingen zijn veel geplande periodieke controles op het gebied van brandveiligheid, bouw, milieu en openbare ruimte niet uitgevoerd. De achterstanden zijn helaas nog niet volledig ingehaald. Met name de horeca hebben we even met rust gelaten. Wij zijn voornemens begin december weer wat horecacontroles te gaan verrichten.

De inschatting is dat het in totaal om ongeveer 1.250 uur aan toezicht gaat voor:

- 75 controles bouwen,
- 30 controles brandveiligheid,
- 45 controles milieu en
- 38 controles Drank- en Horeca.

Bezien wordt of een deel van de achterstand kan worden ingehaald met de huidige capaciteit. Mogelijk zal in 2022 extra moeten worden ingehuurd om de om deze werkzaamheden alsnog uit te voeren. De kosten van inhuur zullen leiden tot een bedrag van € 90.000 (4 maanden inhuur van 1,0 fte bouw, 1,0 fte brandveiligheid en 0,5 fte milieu).

7.5 Marktgeden

Van de marktkooplieden hebben vooral de non-food ondernemers veel last gehad van de coronacrisis. Door de lockdown hebben zij maanden niet op de markt mogen staan en bij terugkomst moesten zij flink investeren in het opnieuw opbouwen van een handelsvoorraad en een klantenkring. Voor de food ondernemers waren de gevolgen van de coronacrisis relatief beperkt. Aangezien het lastig is om een juridische grondslag te vinden om onderscheid te maken tussen food en non-food ondernemers en ter ondersteuning van de Diemense weekmarkt in deze lastige tijd is het tarief marktgeld voor 2021 met 50% verlaagd. De tarieven voor de vergoeding van elektra blijven ongewijzigd.

Het verlagen van de marktgeldtarieven met 50% levert in 2021 een lagere opbrengst van € 30.000 op.

7.6 Kosten ingezette acties en maatregelen 2021

Omschrijving	Kosten
<i>Reeds eerder genoemde maatregelen uit eerste rapportage effecten coronacrisis</i>	
Ondersteuning ondernemers	€ -30.000
- vergoeding	€ 15.000
Projecten / grondexploitaties	-
Vertraging evaluatieverslag 2020 en jaarplan 2021 vergunningen, toezicht en handhaving	-
Vertraging in reguliere toezichtstaken	€ -90.000
<i>Nieuwe of gewijzigde maatregelen tweede rapportage effecten coronacrisis</i>	
Tarief marktgeld met 50% verlagen	€ -30.000
Totaal	€ -135.000

8 Leefomgeving en klimaat

Portefeuillehouder: M.A. Sikkes-van den Berg
Concerndirecteur: M.R.A. Cornelissen

8.1 Afvalinzameling

Het aanbod van huishoudelijk afval is vanaf maart 2020 als gevolg van de corona maatregelen flink toegenomen. Ook het eerste halfjaar van 2021 laat nog een groot aanbod van afval zien. Meerlanden heeft daarom een aantal maatregelen genomen zoals het opschalen van inzamelroutes en de inhuur van extra logistieke capaciteit (voertuigen). Het nieuwe afvalinzamelsysteem is half april ingegaan. Het restafval wordt nu om de week opgehaald. Ook hebben bewoners van laagbouwoningen een gft-container aan huis gekregen. Inmiddels is gebleken dat in de loop van 2021, na een forse stijging, de daling van de hoeveelheid ingezameld restafval is ingezet. Wanneer er minder restafval wordt aangeleverd, heeft dit een positief effect op de verwerkingskosten.

Als de inzamelkosten voor 2021 worden vergeleken met 2019 (pré-coronatijdperk) is er een toename in het verwerken van afval van € 280.000. Dit is deels terug te herleiden naar de groei van Diemen, maar grotendeels aan corona. Verder zijn door corona de voorgestelde wijzigingen in de afvalinzameling later, of nóg niet, doorgevoerd. Hierdoor zijn kosten ongelijkmatig opgelopen. Zo was er gepland om de € 150.000 aan verlaging van de inzamelkosten/- en middelen in te zetten voor de kosten voor het verhogen van de service van de inzameling van grondstoffen. Die wijzigingen zijn later doorgevoerd wat effect op de kosten heeft gehad. Ook is bijvoorbeeld de verlaging van de frequentie van de grofvuilinzameling uitgesteld. De meerkosten voor 2021 komen daarmee uit op € 350.000. Hoe de afvalinzamelkosten zich voor 2022 zich ontwikkelen hangt niet alleen samen met de ontwikkeling van corona maar ook met de invoering van de resterende acties uit het Afvalplan 2020.

8.2 Kosten ingezette acties en maatregelen 2021

Omschrijving	Kosten
<i>Reeds eerder genoemde maatregelen uit eerste rapportage effecten coronacrisis</i>	
Afvalinzameling	€ -350.000
<i>Nieuwe of gewijzigde maatregelen tweede rapportage effecten coronacrisis</i>	
-	
Totaal	€ -350.000

9 Verkeer

Portefeuillehouder: A.J.M. Scholten
Concerndirecteur: M.R.A. Cornelissen

Voor dit programma zijn geen noemenswaardige gevolgen van de coronacrisis.

10 Samen besturen

Portefeuillehouder: E. Boog

Algemeen Directeur / Gemeentesecretaris: T. Kemper

10.1 Inzet communicatie

Ook in de afgelopen maanden was communicatie een belangrijk onderdeel van de crisisbeheersing. Hoewel de acute urgentie in deze periode minder was, is er toch veel aandacht gevraagd. De nadruk lag aanvankelijk vooral op de maatregelen om het coronavirus onder controle te krijgen en op de handhaving daarvan. De laatste maanden ging het met name om het testen, vaccineren en informatie over het coronatoegangsbewijs. Daarbij hebben we ons vooral geconformeerd aan de landelijke lijn en ook landelijk beschikbare middelen gebruikt. Goede, eenduidige informatievoorziening aan alle inwoners is daarbij belangrijk, maar ook campagnes om gedrag te beïnvloeden hebben we ondersteund.

Voor de informatievoorziening is de focus meer op berichtgeving via de gemeentelijke social media komen te liggen. Verder zijn er richting specifieke doelgroepen (winkeliers, ondernemers, horeca, sportverenigingen) gerichte communicatie-acties uitgevoerd. De gedragscampagnes van de GGD over vaccineren is doorgezet in de eigen digitale kanalen, met name die gericht op jongeren. De toelichting over het coronatoegangsbewijs en de manier waarop specifieke doelgroepen dat zouden kunnen krijgen, is behalve via reguliere communicatie ook via de netwerken verspreid.

10.2 Digitale participatie

Anders dan in de voorgaande periode waren fysieke gelegenheden voor participatie, groepsbijeenkomsten e.d. met enige beperkingen wel mogelijk en daar is in beperkte mate weer gebruik van gemaakt. Met name voor de inrichting van speelplekken heeft er een aantal maal een bijeenkomst plaatsgevonden. De meeste participatie is overigens nog steeds digitaal verlopen. Het gebruik van online communicatie- en participatiemiddelen is inmiddels minder onwennig, zowel voor gemeente als voor inwoners, en kan dus een goed alternatief te zijn. De drempel voor deelname is bij de digitale middelen in het algemeen wat lager, maar tegelijkertijd is er minder natuurlijke uitwisseling en interactie.

10.3 Gebouwen en facilitaire zaken

Energiekosten

Door de Corona wordt geadviseerd om goed te ventileren in de gebouwen. De daaraan gekoppelde verwarming of koeling in diverse gebouwen zijn noodzakelijk om de temperatuur in de gebouwen op niveau te houden. Hierdoor wordt verwacht er in 2021 een overschrijding van de energiekosten zal zijn.

Onderhoud

Het dagelijks onderhoud wordt normaliter uitgevoerd. Hierin zijn geen mee- of tegenvallers te vermelden. Grote projecten vanuit de onderhoudsplannen of het investeringsplan lopen door de huidige markt en Corona vertraging op. Door de krapte op de huidige markt is de vacature nog niet ingevuld. De achterstanden zullen nog verder oplopen door het vertrek van een bouwkundig medewerker. Dit kan nog nauwelijks worden opgevuld en ingevuld. Het vacaturetraject loopt al enige tijd. Voor enkele projecten wordt extern ingehuurd.

Facilitaire zaken

In de eerder opgedragen mee- en tegenvallers is geen verandering gekomen.

10.4 Digitale raadvergadering

In 2021 kunnen we zelden fysiek bij elkaar komen. De raadsvergaderingen vonden digitaal plaats. Om de digitale raadsvergadering openbaar toegankelijk is besloten over te gaan op MS Teams. Om dit via YouTube en de website te streamen is er externe technische support nodig. Dit leidt in 2021 tot € 20.000 aan meerkosten.

10.5 Kosten ingezette acties en maatregelen 2021

Omschrijving	Kosten
<i>Reeds eerder genoemde maatregelen uit eerste rapportage effecten coronacrisis</i>	
Inzet communicatie	-
Digitale participatie	-
Gebouwen en facilitaire zaken	
- energiekosten	-/- pm
- onderhoud	-
- facilitaire zaken	
portokosten	€ -15.000
koffie /thee	€ 20.000
vervanging meubilair	€ 10.000
Digitale raadvergadering	€ -20.000
<i>Nieuwe of gewijzigde maatregelen tweede rapportage effecten coronacrisis</i>	
-	
Totaal	€ -5.000

11 Financiën

Portefeuillehouder: A.J.M. Scholten
Algemeen Directeur / Gemeentesecretaris: T. Kemper

11.1 Compensatie Rijk

Voor 2021 zijn de volgende compensatiemaatregelen beschikbaar gesteld:

Doel	Sep. Circ. '20	Dec. Circ. '20	Mrt circ. '21	Mei circ. '21	Sep. Circ. '21	Dec. Circ. '21	Totaal 2021
Pakket	2	3	4	5	5	6	
Algemeen							
Aanvullende pakket re-integratiekosten 2021		41.000					41.000
Impuls re-integratie 2021		22.000					22.000
Gemeentelijk schuldenbeleid 2021		42.000					42.000
Bijzondere bijstand 2021		15.000					15.000
Schrappen opschalings korting 2021	247.000						247.000
Perspectief jeugd en jongeren 2020			40.000				40.000
Perspectief jeugd en jongeren 2021			37.000				37.000
Jongerenwerk			26.000				26.000
Mentale ondersteuning 2021			22.000				22.000
Activiteiten en ontmoetingen			15.000				15.000
Bijzondere bijstand (TONK) 2021			90.000		277.000		367.000
Afvalverwerking			52.000				52.000
Bestrijden eenzaamheid ouderen 2021			49.000				49.000
Extra begeleiding kwetsbare groepen			45.000				45.000
Continuïteit van zorg: salarislasten jeugd en wmo						60.000	60.000
Lokaal cultuuraanbod						58.000	58.000

Doel	Sep. Circ. '20	Dec. Circ. '20	Mrt circ. '21	Mei circ. '21	Sep. Circ. '21	Dec. Circ. '21	Totaal 2021
Decentralisatie							
Cultuurmiddelen 2021		51.000					51.000
Extra kosten verkiezingen 2021		33.000					33.000
Mutaties voorschoolse voorziening peuters			7.000				7.000
Jeugd aan Zet				10.000			10.000
Herorientatie				11.000			11.000
Lokale cultuur en buurt- en dorpshuizen					89.000		89.000
Mutaties participatie						44.000	44.000
	247.000	204.000	383.000	21.000	366.000	162.000	1.383.000

Aanvullend pakket re-integratie en impuls re-integratie (€ 41.000 en € 22.000)

Als onderdeel van het steun- en herstelpakket stelt het kabinet in 2020 en 2021 extra middelen voor de re-integratie van bijstandsgerechtigden beschikbaar (€ 40 miljoen in 2020; € 90 miljoen in 2021). Gemeenten ontvangen deze extra middelen zodat zij de reguliere dienstverlening op peil kunnen houden nu de instroom in de bijstand toeneemt. Daarnaast ontvangen gemeenten in 2021 een tijdelijk impuls voor re-integratie (€ 50 miljoen) die gemeenten in staat stelt om de dienstverlening aan mensen die nu als gevolg van de crisis de bijstand instromen te intensiveren. Persoonlijk contact is belangrijk om hen vanuit een uitkeringssituatie naar werk te begeleiden.

Gemeentelijk schuldenbeleiden en bijzondere bijstand (€ 42.000 en € 15.000)

Als onderdeel van het steun- en herstelpakket stelt het kabinet in 2020 en 2021 extra middelen voor het gemeentelijk schuldenbeleid (€ 15 miljoen in 2020; € 30 miljoen in 2021) en de bijzondere bijstand (€ 5 miljoen in 2020; € 10 miljoen in 2021) beschikbaar, gelet op de voorziene toename van de armoede- en schuldenproblematiek. Deze extra middelen stellen gemeenten in staat om hun inwoners waar nodig van dichtbij te blijven ondersteunen.

Opschalingskorting (€ 247.000)

Hoewel geen directe vergoeding betreft, is er als gevolg van de coronacrisis besloten gemeenten tijdelijk meer financiële ruimte te geven. Hiermee is de toename in de opschalingskorting voor 2 jaar uitgesteld.

Perspectief jeugd en jongeren (€ 40.000 en € 37.000)

Voor jongeren is het essentieel om elkaar fysiek te kunnen ontmoeten. Met een Jeugdpakket van € 58,5 miljoen wil het kabinet een impuls aan gemeenten geven om samen met jongeren, lokale organisaties en evenementensector volledig coronaproof kleinschalige activiteiten te programmeren op het gebied van cultuur, sport en andere zinvolle vrijetijdsbesteding. Gemeenten ontvangen extra middelen t.b.v. de inzet van jongerenwerkers in achterstandswijken. Een bedrag van € 40 miljoen is aan de algemene uitkering toegevoegd.

Jongerenwerk jeugd (€ 26.000)

Om jongeren uit bepaalde risicogroepen te benaderen en te bereiken wordt de huidige extra inzet van jongerenwerk uit het Jeugdpakket verlengd tot eind 2021. Het kinder- en jongerenwerk speelt ook een signalerende rol op het gebied van psychische problemen of huiselijk geweld.

Mentale ondersteuning jeugd (€ 22.000)

Jongeren hebben behoefte aan laagdrempelige ondersteuning voor mentaal welzijn. Als onderdeel van het aanvullend steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl van 12 februari 2021 zet het kabinet daarom met gemeenten in op het organiseren van activiteiten om mentale weerbaarheid van jongeren te versterken, door bijvoorbeeld: geven van trainingen, zoals weerbaarheidstrainingen, inzet op extra coaching van jongeren, inrichten van meer inloophuizen waar jonge ervaringsdeskundigen andere jongeren hulp bieden voor mentale ondersteuning, inrichten van buddyprojecten waarbij jongeren gekoppeld worden aan een leeftijdsgenoot voor mentale steun. Om jongeren uit bepaalde risicogroepen te benaderen en te bereiken wordt de huidige extra inzet van jongerenwerk uit het Jeugdpakket.

Jongerenwerk jeugd (€ 15.000)

Jongeren hebben behoefte aan laagdrempelige ondersteuning voor mentaal welzijn. Daarom zetten we met gemeenten in op het organiseren van activiteiten om mentale weerbaarheid van jongeren te versterken, door inzet op meer mogelijkheden tot ontmoeting in (tijdelijk onbenutte) ruimten zoals bibliotheken, buurthuizen, wijkcentra, sporthallen en evenementenhallen beter en veilig te benutten voor sociale en ondersteuningsactiviteiten.

Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (€ 90.000 en € 277.000)

De Tijdelijke Ondersteuning voor Noodzakelijke Kosten (TONK) is bedoeld voor huishoudens die door de huidige omstandigheden te maken hebben met een onvoorzienbare en onvermijdelijke terugval in hun inkomen, en die daardoor noodzakelijke kosten niet meer kunnen voldoen en waarvoor andere regelingen niet of onvoldoende soelaas bieden. Dat geldt bijvoorbeeld voor werknemers die hun baan verliezen en geen recht (meer) hebben op een uitkering, of voor zelfstandigen die vanwege de coronamaatregelen hun opdrachten zien verdwijnen maar geen aanspraak op de Tozo kunnen maken.

In de maartcirculaire is voor het eerste kwartaal van 2021 € 65 miljoen beschikbaar gekomen via de Algemene uitkering van het gemeentefonds volgens de eerder afgesproken verdeelsleutel. In de tweede tranche wordt het resterende budget van € 195 miljoen over gemeenten verdeeld. Voorafgaand aan de toekenning van de tweede tranche wordt gekeken of de verdeelsleutel aanpassing behoeft op basis van wat in de praktijk zichtbaar is over het gebruik van de regeling.

Afvalverwerking (€ 52.000)

Door de coronacrisis hebben gemeenten zowel extra kosten gemaakt als inkomsten gemist met betrekking tot afvalinzameling. Met name het restafval is, door onder andere het thuiswerken, in hoeveelheid gegroeid. Veel gemeenten hebben contracten gesloten met een variabele prijs voor de verwerking hiervan. Deze prijs is door de brede toestroom, gestegen. Tegelijkertijd ontvangen de gemeenten voor andere afvalstromen een vergoeding. Maar omdat deze stromen zijn toegenomen, is de vergoeding hiervoor gedaald.

Bestrijding eenzaamheid ouderen (€ 49.000)

Eenzaamheid is door corona toegenomen. Op lokaal niveau zetten gemeenten met lokale partners al in op het bestrijden van eenzaamheid. Maar nog niet iedereen wordt persoonlijk bereikt. Het kabinet stelt middelen ter beschikking zodat – via gemeenten en lokale partners – kan worden ingezet op onder meer de volgende acties:

- Extra contact met ouderen: huisbezoeken, digitaal en belcontact. Hierdoor ontstaat tevens meer zicht op hoe het werkelijk met ouderen gaat.
- Extra helpende handen: boodschappen, hulpvragen doorzetten, helpen contact met anderen te maken.
- Inzet op verbinding tussen mensen: creëren van meer mogelijkheden elkaar coronaproof te ontmoeten, mensen aan elkaar koppelen om samen activiteiten te organiseren.

- Extra inzet op zingeving: alternatieve dagbesteding helpen organiseren, deelname culturele activiteiten.

Extra begeleiding kwetsbare groepen (€ 45.000)

De coronacrisis maakt dat de levens van iedereen met begeleiding er heel anders uitziet: dagbesteding gaat soms niet door (horeca is bijvoorbeeld gesloten), er komen minder mensen langs, niet iedereen begrijpt de maatregelen even goed. Ook is er meer begeleiding en ondersteuning nodig voor mensen met andere beperkingen. Bijvoorbeeld kwetsbare mensen met een medische aandoening die zeer bang zijn besmet te raken gezien de risico's dat deze besmetting fataal kan zijn of zeer ernstige consequenties kan hebben. Dit maakt dat extra ondersteuning nodig is zodat lokaal kan worden geïnvesteerd.

Continuïteit van zorg: salarislasten jeugd en wmo (€ 60.000)

Het kabinet heeft aangegeven een bedrag van € 675 miljoen beschikbaar te stellen om de zorgsalarissen extra te verhogen en stelt vanaf 2022 structureel € 94 miljoen beschikbaar aan gemeenten, opdat zij de financiële middelen hebben om de stijging van de zorgsalarissen in het sociaal domein mogelijk te kunnen maken. Een bedrag van € 80 miljoen landt in de algemene uitkering. Een structurele toevoeging vanaf 2022 van € 80 miljoen, gesplitst in € 40 miljoen voor jeugdzorg en € 40 miljoen voor Wmo (zowel opvang en begeleiding als huishoudelijke hulp). In het voorjaar 2022 ontvangen gemeenten, bij de verwerking van de reguliere loon- en prijsbijstelling voor Beschermd Wonen, het resterende structurele bedrag van € 14 miljoen. Op 9 november heeft de VNG in haar brief opgeroepen aan gemeenten om deze middelen in te zetten voor de looncomponent van de tarieven en deze te indexeren.

Cultuurmiddelen (€ 58.000 en € 51.000)

Veel van de culturele instellingen die door gemeenten worden ondersteund, komen door de coronacrisis in de problemen omdat activiteiten niet kunnen doorgaan en eigen inkomsten dalen. Met deze extra middelen worden gemeenten in staat gesteld om deze belangrijke instellingen te ondersteunen en zo de lokale culturele infrastructuur in stand te houden.

Tweede kamer verkiezingen (€ 33.000)

Om gemeenten te compenseren voor de extra kosten bij Tweede Kamerverkiezing in 2021 als gevolg van de coronamaatregelen heeft het kabinet € 30 miljoen ter beschikking gesteld. In overleg met de VNG is besloten tot een aanvullende compensatie van € 26,9 miljoen, waarvan € 22 miljoen wordt uitgekeerd als compensatie voor gemeenten via het gemeentefonds. Deze compensatie is bedoeld voor gemeenten voor onder meer de extra organisatie, het inrichten van stemlokalen en instellen van stembureaus voor vervroegd stemmen, het drukken, opslaan en beveiligen van stembescheiden, de portokosten van briefstembescheiden, het instellen van afgiftepunten en van briefstembureaus. Het resterende bedrag van € 4,9 miljoen is bestemd voor activiteiten voor communicatie/voorlichting, ondersteuning voor gemeenten en evaluatie.

Jeugd aan Zet (€ 10.000)

Het programma beoogt jongeren te ondersteunen die geraakt worden door de effecten van de coronacrisis. Doordat de dagelijkse activiteiten voor veel jongeren door de coronacrisis niet of niet goed mogelijk zijn (zoals onderwijs, sport, sociale ontmoetingen en de mogelijkheid om te werken) is er een toenemende overlast van jongeren in de openbare ruimte. Ook is er vanwege de steeds verdergaande en langdurige beperkende maatregelen grote zorg over het effect van de coronamaatregelen op de fysieke en psychische gezondheid van jongeren.

Het programma maatschappelijke diensttijd (MDT) (uitgevoerd door de ministeries van VWS, SZW

en OCW) is van harte bereid om de jongeren in deze crisistijd te ondersteunen. Via dit programma wordt al een grote groep jongeren bereikt en tijdens de coronacrisis extra ondersteund. Het programma MDT zit nog in de groeifase en zoekt meer verbinding met gemeenten, zodat het programma MDT kan doorgroeien naar een landelijk dekkend netwerk. Om deze win-win situatie te versterken wordt ook ten behoeve van de wintereditie van Jeugd aan Zet een financiële bijdrage verstrekt van € 3,1 miljoen aan gemeenten in Nederland. Er nemen 307 gemeenten deel en per gemeente is een bedrag van € 10.000 beschikbaar gesteld. Hiermee kunnen gemeenten in deze coronatijd jongeren ondersteunen en tegelijkertijd kunnen jongeren een maatschappelijke bijdrage leveren waar deze nu nodig is.

Heroriëntatie zelfstandigen (€ 11.000)

Bij de aankondiging van het tweede steun- en herstelpakket is aangegeven dat gemeenten vanaf 1 januari 2021 ondersteuning bieden aan zelfstandig ondernemers die zich willen heroriënteren. Dit kan grotendeels vanuit de extra impulsen en extra budgetten voor crisisdienstverlening worden betaald. Voor aanvullend maatwerk voor zelfstandig ondernemers is in 2021 incidenteel een bedrag van € 6,39 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd.

Lokale cultuur en buurt- dorpshuizen (€ 89.000)

De gemeenten ontvangen € 41,6 miljoen voor het in stand houden van de lokale en regionale cultuur in 2021. De verdeling van deze middelen over de gemeenten is in deze circulaire verwerkt. Dit komt bovenop de aan de gemeenten voor de eerste helft van 2021 verstrekte € 50 miljoen voor de instandhouding van de lokale en regionale cultuur.

Mutaties participatie (€ 44.000)

Het Rijk stelt extra middelen beschikbaar voor het opvangen van de exploitatietekorten van de Sociale Werkbedrijven.

11.2 Versoepeling invorderingsbeleid

De coronacrisis heeft een groot financieel effect op de economie, zo ook voor de ondernemers en inwoners van Diemen. Ondanks alle ondersteunende maatregelen van het Rijk hebben wij als gemeentelijke overheid ook geanticipeerd om te voorkomen dat ondernemers failliet gaan of inwoners in de bijstand terecht komen. In overleg en samenwerking met Duo+ en Gemeentebelastingen Amstelland is het invorderingsbeleid versoepeld.

Gevolg daarvan is dat er met name voor de invordering van de belastingen veel meer betalingsregelingen zijn afgesproken. In navolging op vorig jaar is weer een extra herinneringsbrief gestuurd om de inwoners op de hoogte te stellen van de diverse betaalmogelijkheden en de wijze van inning. Deze extra acties kosten meer capaciteit en dat leidt tot een extra bijdrage in 2021. Gemeentebelastingen Amstelland heeft aangegeven dat de extra kosten voor Diemen € 15.000 bedragen.

Voor Duo+ geldt dit in mindere mate omdat er veel minder invorderingen via Duo+ verlopen.

11.3 Lagere belastingopbrengsten

Toeristenbelasting

Ook dit jaar heeft de coronacrisis grote effecten op de hotelbranche. Verwachting was dat er ongeveer 275.000 overnachtingen zouden zijn. Hotel Via heeft aangegeven dat zij slechts een derde van het verwachte aantal overnachtingen gaan realiseren in 2021. Dit houdt

in dat de opbrengst van de toeristenbelasting, nu geraamd op € 560.000, behoorlijk lager zal uitvallen.

Ter ondersteuning van de Diemense hotelondernemers stelt het college voor om net als in 2020 het tarief toeristenbelasting met 50% te verminderen en het tarief voor 2021 vast te stellen op € 1,00 per persoon per nacht. Voor de aanpassing van het tarief zal gelijktijdig met de behandeling van deze kwartaalbrief een separaat raadsvoorstel worden voorgelegd.

De verlaging van het aantal overnachtingen wordt in deze kwartaalbrief verwerkt.

Wanneer ook besloten wordt tot een tariefsverlaging dan wordt dat verwerkt bij het desbetreffende raadsbesluit.

De opbrengst toeristenbelasting wordt daardoor verlaagd met € 370.000.

Het is nog onduidelijk welke compensatie het Rijk gaat verstrekken. Deze wordt in 2022 bepaald aan de hand van de werkelijke gegevens. In 2020 ontvingen we ter compensatie van de lagere parkeer- en toeristenbelasting € 264.000.

Precariobelasting

Ter ondersteuning van de horecaondernemers is het voorstel ook dit jaar geen precariobelasting in rekening te brengen voor de 'noodzakelijke' terrasuitbreidingen als gevolg van coronamaatregelen.

11.4 Kosten ingezette acties en maatregelen 2021

Omschrijving	Kosten
<i>Reeds eerder genoemde maatregelen uit eerste rapportage effecten coronacrisis</i>	
Compensatie Rijk	€ 1.383.000
Versoepeling invorderingsbeleid	-
Lagere belastingopbrengsten	
- toeristenbelasting	€ -370.000
- precariobelasting	€ -
<i>Nieuwe of gewijzigde maatregelen tweede rapportage effecten coronacrisis</i>	
-	
Totaal	€ 1.013.000

Afkortingenlijst

Afkorting	Betekenis
Bbz	Besluit bijstandverlening zelfstandigen
NOW	Noodmaatregel Ondersteuning Werkgelegenheid
SW	Sociale Werkvoorziening
SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TONK	Tijdelijke Ondersteuning voor Noodzakelijke Kosten
Tozo	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten